

Verksamhetsberättelse

Dungen

Ht-20/Vt-21

Dungens Förskola

Verksamhetsberättelse Hösten 2020 och våren 2021 Friluftsförskolor Dungen

Dungen är en privat förskola som ägs och drivs av Friluftsförskolor. Dungens lokaler ligger i ett bostadsområde och har närhet till fina naturområden samt Mälaren. Vi arbetar efter Förskolans läroplan (Lpfö 18) och Friluftsförskolors övar prövar och lär med naturen.

Vår metod är att arbeta med utomhus- och naturpedagogik och därigenom utgöra ett komplement till barnens övriga tid och liv. Barnen följer Veda & Barke under alla år på Dungen i olika grupper;

Upptäckare, Utforskare och Äventyrare.

Maten på Dungen får vi från Brasserie Maison. Där lagar kocken maten efter Livsmedelsverkets riktlinjer och rekommendationer om mat för små barn. Vår mat är minst 30% ekologisk och alla mjölkprodukter och bananer är alltid ekologiska.

Personalgruppen

Åsa	Förskollärare	40 tim
Vida	Förskollärare	40 tim
Yann	Förskollärare	40 tim
Bengt	Biolog	35 tim
Anneli	Förskollärare	35 tim
Sandra	Barnskötare	35 tim
Nejla	Barnskötare	35 tim
Elisa	Vikarie	35 tim
		35 tim
Susanna	Barnskötare	35 tim
Ana (Resurs Vt-21)	resurs	26 tim

Utbildningar för barnskötare och förskollärna har Tina, specialpedagog samt Marie, verksamhetschef haft ansvar för, den utbildningen handlade om **pedagogisk förhållningssätt**. Under våren deltog också alla pedagoger i en digital utbildning som handlade om "att möta barn med samspelssvårigheter"

De flesta pedagoger har haft 1–2 timme enskild planering samt 1 timme avdelningsplanering varje vecka.

Vi hade **utvecklingsdagar** i oktober och april. I oktober arbetade vi med vår plan mot diskriminering och kränkande särbehandling samt de fyra grundprinciperna i barnkonventionen. I april arbetade vi utomhus med pedagogisk förhållningssätt och fokusområdet **ute är inne**.

Pedagogerna har ansvarsbarn och varje termin erbjuds vårdnadshavarna ett **utvecklingssamtal**. I utvecklingssamtalen har vi använt våra underlag där föräldern får en inbjudan med några frågor att fundera kring och som sedan pedagogen och föräldrar diskuterar. I samtalet fokuserar vi på Själständighet och Identitet, Socialt samspel, Motorisk förmåga, Matematik, Språk och Kommunikation Naturvetenskap och Teknik, samt Kreativitet och Fantasi. Vi har haft inskolningssamtal för våra nya barn. På slutet av vårterminen erbjuder vi avslutningssamtal för de barn som ska vidare till förskoleklass.

I förskoleappen dokumenterar vi barns lärande där barns tankar och ord visas i en pedagogisk dokumentation.

Barngruppen

Vi har haft mellan 50-54 barn på Dungen under Ht 20 och Vt 21.

Upptäckarna har varit 12-14 barn och 3 pedagoger. **Utforskarna** har varit 18-19 barn och 3 pedagoger. **Äventyrarna** har varit 19-21 barn och 3 pedagoger

Föräldrasamverkan

Föräldrarna får **veckobrev** varje vecka från sin grupp samt kontinuerlig information från rektor. På vår anslagstavla i hallen hängs det upp information till föräldrarna, på grund av Covid-19 så har vi i perioder ej tillåtit vårdnadshavare inne i lokalerna. Vi har därför ökat vår information på förskoleappen och på vår vita skrivtavla ute på gården. Läroplanen Lpfö 18 finns tillgänglig i vår hall och vår hemsida.

På väggarna inomhus dokumenteras verksamheten med teckningar och fotografier kopplat till våra mål.

Under hösten hade vi **Höstvecka**, med olika aktiviteter så som plantera äpplekärnor, hösttavlor, svampletande m.m.

Under våren hade vi **Miljöveckor** på förskolan. Hela Dungen hade en gemensam planering för veckans olika aktiviteter utifrån ålder och grupp. Under veckan genomförde grupperna olika aktiviteter. Vi samlade skräp, skapade skräptavlor och

högpunkten under veckorna var miljöteatern som anordnades av pedagoger från Dungen.

I oktober hade vi ett **Föräldramöte** där vi presenterade hur vi arbetade kopplat till läroplanen -18, stort fokus på lustfyllt lärande. I november bjöd vi in alla samverkansföräldrar på Dungen till ett **Samverkansmöte** utomhus. Vi bjöd också in till **samverkansmöte** i mars, vilket skedde digitalt. Föräldrar, ansvarspedagoger samt rektor deltog på mötet.

Verksamheten

Vår **skogsverksamhet** är förlagd till tisdagar, onsdagar och torsdagar för de olika grupperna. Vi äter och vilar vi i skogen, beroende på årstid och barngrupp. Vi arbetar efter våra ledord, Tryggt, Roligt och Lärorikt och följer årstiderna i vårt pedagogiska arbete och anpassar aktiviteterna efter vår **Öva, pröva, lära** plan samt specifika mål för varje grupp. De dagar vi inte går till skogen har vi aktiviteter på gården som, t.ex. skapande och/eller lekar utanför gården eller i närområdet.

På grund av Covid -19 så kunde vi inte åka iväg och åka skridskor, men vi fick tillgång till en is i närområdet vilket gjorde att Äventyrarna och Utforskarna fick prova på och träna på att åka skridskor. På vintern åker vi mycket pulka och skidor i Hästparken om det finns snö. Pedagogernas gemensamma planeringar ligger på måndagar och fredagar.

Varje fredag har vi haft **sångsamling** tillsammans. Åsa har spelat gitarr och vi har sjungit sånger utifrån tema och årstid. När förskolan startat ett nytt större tema som t.ex. miljöveckan eller Teknikvecka hade vi gemensam samling som uppstart för hela förskolan, sedan avslutar vi med en stor samling på fredagen när "veckan" är slut.

Veda & Barke är med oss i skogen, på isen, i skidbacken och vid vattnet. Veda & Barke är också med i vår vardag på förskolan och är ett pedagogiskt hjälpmedel när vi vill ta upp någon speciell händelse, prata om hur man är som kompis, presentera något nytt m.m. Veda & Barke inleder också ofta någon saga, presenterar en sång eller aktivitet.

Vi uppmärksammar barnens **födelsedag** med sång, flagga och ett anslag på ytterdörren, barnen får också göra ett kollage med bilder på sig själv som sitter uppe under dagen.

I **Grön Flagg** har vi arbetat med temat **Klimat och energi** under läsåret.

Vi har arbetat med vår **Plan för Diskriminering och kränkande särbehandling** kontinuerligt under året. Planen gjordes grundligt i oktober utifrån vilken barngrupp vi hade. Under året har vi sedan på pedagogmöten diskuterat utifrån våra mål och därefter fortsatt eller ändrat vår plan. Arbetet med **Förskolebrevet** fortgår i vardagen men vi lyfte det ytterligare under planeringsdagen. **Barnkonventionen** är också något som är återkommande i det vardagliga arbetet. **Jämställdhetsarbetet** är konstant och vi arbetar med att alla barn ska få samma möjligheter utefter sin egna förmåga. Viktiga punkter som vi arbetar med är språkbruket i hur vi tilltalar barnen och att vi inspirerar och utmanar alla barn i flera olika aktiviteter. Vi arbetar också med att barnen ska få leka och utmanas

efter sina intressen.

Vi pedagoger på Dungen har haft följande **utvecklingsmål**:

- **Arbeta med ute är inne.**

Vi har kontinuerligt arbetat med att skapa en inne miljö som stimulerar till en naturkänsla. Vi har t.ex. skapat träd inomhus med löv som hänger från taket. Vilket vi ville få känslan att komma in i naturen. Men också att vi arbetar mycket med naturmaterial i vår skapande verksamhet.
- **Arbeta med Hållbar konsumtion.**

Vi har börjat arbeta med ett mer hållbart förhållningssätt. Vi har i år fokuserat mycket på vad vi köper in. Det ska vara hållbart för både lek och natur. Nästa steg blir att förankra ett hållbart förhållningssätt i både personal och barngrupperna.
- **Arbeta med Grön Flagg, tema: Klimat och energi.**

Klimat och energi har varit ett intressant ämne. Grupperna har arbetat på olika sätt med det. Vi har tillverkat vindpåsar, vattenkraft, lekt strömavbrott, byggt rymdraket, experimenterat sol och värme med en varmluftsballong.
- **Arbeta med Pedagogiska lärmiljöer**

Ett av våra stora utvecklingsområden är att arbeta med pedagogiska lärandemiljöer. Vi strävar efter att skapa en meningsfull och lärande miljö för alla barnen på förskolan Dungen. T.ex. skapa hopp hagar, tre i rad och balansbanor för att barnen ska känna att de stimuleras till lärande.

Fortsätta fördjupa den **pedagogiska dokumentationen** genom att få med barnens reflektioner, tankar och intressen.

Den pedagogiska dokumentationen har varit en viktig punkt på personalmötena, där vi samtalat om vilka processer vi vill utgå ifrån. I förskoleappen har pedagogerna stor möjlighet att fokusera på barnens reflektioner. Ämnet kvarstår att arbeta vidare med under nästa läsår.
- **Arbeta med våra 7 rubriker; Själständighet och Identitet, Socialt samspel, Matematik, Motorisk förmåga, Språk och Kommunikation, Naturvetenskap och Teknik samt Kreativitet och Fantasi**

Vi fokuserar på de olika rubrikerna olika månader på året. Tanken med detta är att skapa tydlighet och kunna fördjupa sig mer i det aktuella ämnet. Vi arbetar med alla rubriker i vår verksamhet dagligen enligt läroplanen men fokus ligger på vissa rubriker under årets gång. Vilket gör att vi kan diskutera och fördjupa oss både i pedagoggruppen men också att barnen kan fördjupa sig mera i alla aktiviteter.

Ni kan läsa mer om verksamheten i respektive grupps verksamhetsberättelse här nedan.

Verksamhetsberättelse för Upptäckarna HT-20/VT-21

Vårt första mål i verksamheten har varit att få alla upptäckare att känna sig trygga i gruppen, med pedagogerna och miljön på förskolan. Vi har haft aktiviteter och lekar anpassade efter barnens intressen. Läroplanen Lpfö 18, Friluftets Förskolors övar, prövar och lär med naturpedagogik samt Barnkonventionen har varit våra styrdokument för att arbeta mot målen i verksamheten.

Det har varit 12 upptäckare under hösten och 14 på vårterminen.

Självständighet och identitet

Ett viktigt arbete under inskolningen och tiden därefter var att alla upptäckare skulle få känna trygghet och känna sig som en viktig del i gruppen. Vi startar dagen med en kort samling där vi uppmärksammar vilka som är här och inte här. Vi visar full respekt för varje individs olika behov så att varje barn blir sedda och får sin chans att känna "här är jag och jag är viktig".

Vi har haft som mål att stärka känslan av "jag kan" och barnen har fått prova på saker själva på anpassad nivå. Under våra samlingar tar vi fram påsar med sånger eller ramsor och barnen får själva prova på materialet - välja sånger, hålla i materialet och visa kompisarna.

Ett tema vi haft har varit Babblarna efter barnens egna intressen hemifrån. Målet har varit att utveckla och stärka barnen med något de redan har erfarenheter av hemifrån och bygga vidare på det.

Socialt samspel

Upptäckarna har tillsammans lekt på gården eller inne med material och leksaker. På utflykterna har vi upptäckt tillsammans i naturen. Tanken har varit att stärka gruppkänslan och visa hur vi leker tillsammans och visa hänsyn och respekt mot varandra. I läroplanen (Lpfö 18, s 10) står det "Utbildningen ska stimulera barnen att ta initiativ och ansvar samt ge dem möjlighet att arbeta både självständigt och tillsammans med andra". Detta har vi haft i åtanke när vi haft olika aktiviteter och genom dem övat på turtagning, att dela med sig av material, att ta ansvar, lyssna på varandra och visa empati för alla i gruppen. Rolllekar vid tex kiosken och sandlådan eller i naturens trädkojor har vi uppmuntrat till och sett utveckling hos barnen.

När någon är ledsen har vi uppmuntrat till att trösta kompiserna och när konflikter uppstår ser vi tillfälle att öva på att "göra förlåt". Klappa på kompiserna eller ta med kompiserna in i leken igen. Barnen får hjälp och stärks i sin egen känsla av att göra förlåt.

Vi har också lagt stort fokus på att barnen får hjälpa varandra med på- och avklädning. Kanske hjälpa sin kompis med att dra ned dragkedjan på jackan eller av med skorna. Målet har varit att stärka barnens samspel och gemenskap.

Språk och kommunikation

Under våra samlingar har vi använt oss av olika samlingspåsar som barnen uppskattat mycket. Det har varit olika sångpåsar, ramsor eller små sagor i påsarna. Små barn tycker om att känna igen innehållet så därför är påsarna lika roliga varje gång.

Vi har även använt oss mycket av bilder som vi själva tagit. De visar våra vanliga platser i naturen, våra leksaker, olika mat och frukt mm. Genom bilderna har vi kunnat prata om vad vi ska göra idag, vart vi ska gå eller vilken frukt vi ska äta. Barnen har också haft möjlighet att använda bilderna själva och vi har sett hur det leder till samtal både mellan pedagoger och barn och mellan barnen själva. Tanken med bilderna har varit att det ska stimulera språket och göra det tydligt för barnen.

Vi har också tydliggjort olika lekstationer som mat, bygg, tågbanan och djuren vilket har gjort det lättare för barnen att kommunicera och leka med varandra i de olika stationerna. Att lyssna på varje barn och försöka tolka ansiktsuttryck och kroppsspråk har varit viktigt för oss pedagoger för att vi ska kunna bygga en trygg relation där barnen känner att de vågar kommunicera med oss och blir sedda. Vi har tagit tillvara på små tillfällen i vardagen för att samtala med barnen om det vi ser och känner för att utveckla språket. Måltiden är ett mycket bra tillfälle för att skapa samtal i mindre grupper och passande för varje enskilt barn.

Matematik

Med hjälp av Babblarna har vi under året övat på färgerna och att sortera efter färger. Att koppla ihop en färg med något roligt och välkänt för barnen gör att lärandet blir både roligt och lättare. Flera barn har pekat på färger och sagt tex Bobo (för röd) vilket visar att de lärt sig färgen men kanske inte ännu kan säga eller kommer ihåg att den heter röd.

Vi har också använt oss av former i vårt färgsorterings-arbete och har då sorterat efter både färg och vilken form det var. Samma material har vi använt oss av både utomhus under utflykterna och inomhus för att barnen ska få uppleva samma sak i olika miljöer. I skogen har vi övat olika matematiska begrepp som lång/kort, stor/liten eller tung/lätt genom att jämföra olika naturmaterial såsom stenar, kottar och pinnar. En stor pinne/gren eller sten kan vara tung medan en kotte är lätt. Längd är bra att jämföra med hjälp av olika pinnar.

Vi har också använt naturmaterial när vi räknat. Att räkna har vi gjort mycket, vi räknar hur många barn vi är på morgonen eller hur många bussar vi ser från bron. Vid fruktstunden eller måltiderna finns bra tillfällen då vi övat på hel/halv eller stor/liten frukt eller smörgås.

Motorisk förmåga

Under våra utflykter har vi haft som mål att låta barnen få gå på olika underlag, uppför och nedför backar, rulla, snurra, springa, krypa in under träd eller klättra i träd efter förmåga. Vi har övat på att låta barnen själva få bedöma och våga prova på de olika motoriska utmaningarna. Att krypa in och ut ur trädkojor har varit populärt och barnen har fått känna efter hur man ska röra sig.

Finmotorisk träning har upptäckarna fått när vi plockat bär från buskar eller när vi målat och ritat med kriter. Vi har målat många gånger och på olika sätt, på pinnar, i snön, i vattenpölar eller med vatten och geggamoja på gården. Tanken har varit att låta barnen få många olika erfarenheter.

Naturvetenskap och teknik

Upptäckarna har jobbat mycket med upplevelsen av vädret och årstidsväxlingarna då vårt Grön Flagg-tema har varit Klimat och Energi. Vi har upplevt regn, plaskat i pölar och uppmärksammat och funderat över varför det *inte* är något vatten där det igår var en pöl? Vi har känt vinden blåsa på oss och lyssnat på vindens sus, kopplat in flera sinnen när vi lagt oss på marken under ett stort träd och tittar upp på löven som vajar samtidigt som vi lyssnar efter vindens sus. Under heldagsutflykterna har vi också fått uppleva hur det känns att sova under träden!

Vi har upplevt snö och kyla både ute och inne. Tagit med snö in och känt på och låtit smälta och bli vatten - vad hände?

Barnen har fått se hur insekter som gråsuggor och myror vaknar på våren. Vi upptäcker att när det är blött efter regnet hittar vi maskar och sniglar men då ser vi istället inga myror.

Vi har planterat både inne och ute, inne sådde barnen krasse som vi fick se växa upp och smaka på och ute planterade vi blommor. Vi har också uppmärksammat blommorna i närområdet mycket, hur naturen förändras på samma plats när nya blommor kommer fram och andra vissnar. Vi har följt maskrosblommans förändring från gul blomma till vit maskrosboll vi kan blåsa bort.

Vid på- och avklädning har vi fått tillfälle att uppmärksamma tekniken i våra kläder som kardborreband, dragkedja och knappar.

Vi har också övat på att cykla ute på gården, hur fungerar egentligen tramporna?

Kreativitet och fantasi

Barnens kreativitet och fantasi har fått genomsyra allt vi gjort under året. Läroplanen (Lpfö 18, s.8) beskriver hur otroligt viktig leken är för barnens utveckling och välbefinnande. I leken föds fantasi, lust, glädje och nyfikenhet. Det mesta kan stimuleras och utmanas genom lek. Vår tanke har varit att ta vara på spontana lektillfällen och även se dem som små undervisningstillfällen då det kommer så mycket ur leken. Men även uppmuntrat till lek för lekens egen skull.

I både fri lek och aktiviteter vi haft har vi lyssnat in barnens uttryck, tankar och idéer för att gå vidare med. Vi har deltagit i deras fantasi och de har kunnat känna sig trygga och lyssnade på, att vi tar dem på allvar.

Veda och Barke

Är med oss på våra dagliga samlingar, utflykter och uppstart av temaarbeten. Veda och Barke är med i vardagen hos upptäckarna och finns med i upptäckarnas planering av den pedagogiska verksamheten.

Till exempel är Veda och Barke med och sjunger på samlingarna vilket är ett bra verktyg till att barnen tycker det är roligt och lustfyllt med samlingar.

Vida, Anneli och Elisa

Verksamhetsberättelse för Utforskarna HT-20/VT-21

Vi har varit 18 Utforskare på hösten och 19 på våren. Vi har haft fyra överinskolningar och en inskolning utifrån på våren. Vi har jobbat utifrån LPfö 18, Friluftets Förskolors övar prövar lär med naturpedagogik och Grön Flagga.

Självständighet och identitet

Vi tränar på att bli självständiga i vardagliga rutiner som av/påklädning, toalettbesök, undan plockning efter lek, och att gå tillsammans i gå-par på utflykt. Under våren fick ett par vara ledarpar och gå först framför vagnen. Vi turades om och det var mycket populärt. Vi har haft "Hemliga påsen" på samlingen. Ett barn tar med sig en hemlig sak hemifrån och lägger i påsen. Den skickas runt i barngruppen som får gissa. Barnet tar upp saken och berättar om den. Här får barnen öva på att tala inför grupp, stå i centrum, vänta på sin tur och lyssna. Barns inflytande. Vi har pratat om barns rättigheter på morgonsamling. Att barn har rätt att bli lyssnad på, att barn är lika viktiga, vi får tycka som vi vill, att vi är olika.

Socialt samspel

Vi har haft olika gruppstärkande aktiviteter som organiserade lekar t.ex. Kull, Vargen, Pomperipossa. Vi har läst flera kompisböcker; Bl.a. "Lika värde" som är baserad på barnkonventionen och "Vänta på din tur". Vi tränar mycket på att vänta i olika sammanhang som vid repgungan, rep-banan, turordning vid organiserade lekar eller när det är kiosk vid mellanmålet.

Vi har använt **Veda och Barke** på samlingar när vi ger barnen nya uppdrag. Som när Veda och Barke har gjort en liten "kompis sol" som de visar en morgonsamling, innan vi gjorde en likadan med barnens handavtryck och deras tankar om hur en bra kompis ska vara.

Språk och kommunikation

Vi har lånat och läst böcker från biblioteket, haft sagopåsar och använt oss av UR:s julkalender med småsagor och Djuren på Djuris. Korta filmer som Förlåt, Jag säger nej! Vi har också använt oss av Stina Wirséns känslkort med Liten när vi tränat på att läsa av kroppsspråket. Vi har sjungit Känna blues med olika känslor tillsammans med teckenspråk och provat några nya retoriklekar; Gissa känslan (charad) och Här kommer vi (Kull, där man turas om att göra charader innan man får kulla).

Vi har haft projekt Författare, där de barn som velat fått skriva sin egen bok. Vi har haft högläsning av Astrid Lindgren som är författare och skrivit boken Madicken. Sedan har de barnen som velat få göra sin egen bok. Vad ska boken heta? Det är bild på författaren på framsidan.

Matematik

Vi har haft julkalender med matematikuppdrag av olika slag. Där har barnen fått träna på, tänka kring och använda matematik i sin vardag. I uppdraget har barnen bl.a. fått sortera, räkna, hämta olika föremål. Vi har haft uppdrag med Veda eller Barke. Uppdragen kan vara en påse bilder på naturföremål. Barnen ska leta efter det som finns på bilden som de och lägga det på vita duken. Vi har också använt Gerd Strandbergs material på samma sätt. Vi utmanar och benämner matematiska begrepp när barnen gräver i sandlådan. T.ex. – vad hög, stor, liten, bredd m.m ditt sandslott är.

Motorisk förmåga

Vi har tränat av-/påklädning och packa ryggsäcken. Barnen har övat upp sin motoriska förmåga när de klättrat i berg och backar eller när de har cyklat ute på gården. Vi har passat på att åka pulka och madrass så mycket det bara gått när det varit snö. De som ville fick chansen att prova åka skridskor och skidor i vid Hästparken. På gården har barnen byggt med plusplus, duplo eller lekt matlekar och andra sandlekar.

Inne har vi ritat, byggt med klossar, degat med playdooh lekt rollekar som affär med alla matsaker samt lekt doktor, där fin motoriken får sina utmaningar.

Naturvetenskap och teknik

Vi har haft **Grön Flagg** tema Klimat och energi. Vi valde att börja med energikällan vinden. Vi lyssnar och tittar efter vinden. Kan man se vinden? Kan man höra vinden? Vi gör vindpinnar och vindfångare med plastpåse som vi knyter fast på pinne.

Vi blir energidetektiver och går på spaning efter viktiga saker som bara fungerar med elektricitet inne och ute. Vi leker strömavbrott och tändar lyktor istället för lampor inne på avdelningen. Vad fungerar inte om det blir strömavbrott? Hemma och här på förskolan? Fungerar lamporna? Vad kan man göra istället? Man kan tända ljus.

Vi har tittat på Avloppsteater, vad får man spola ned/inte spola ned i toaletten? Vi har läst sagan "Kim och vattenäventyret". (*utgiven av Stockholms vatten och avfall*), om hur vattnet kommer till kranen.

Vi har letat vårtecken på väg till utflyktsplatsen och kryssat vårblommor, insekter och fåglar.

Under miljöveckorna har vi plockat skräp, odlat och lärt oss om Allemansrätten. Vad får man göra /inte göra i naturen? Sedan fick vi lära oss allt om återvinning på Dungens årliga Miljö-teater.

Vi har odlat solros-frön och de som ville fick odla en egen äppelplanta i mjölkkartonger som vi ställde i fönstren. Vad behöver egentligen en kärna för att växa och bli en planta? Det fick barnen fundera lite på; Sol och vatten.

Vi har fått i uppdrag av Veda att måla en tavla till hennes rum med olika naturmaterial. Barnen provade måla med talkottar, gräs, pinnar, jord och mossa. Vi gjorde också egna "soltavlor" som vi målade med maskrosblommor, gräs, och syren. Uppdrag med Veda och Barke

Kreativitet och fantasi

Kreativitet och fantasi är något som vi ser och utmanar varje dag. På våra utflykter så ser vi barnen leka med kottar som blir djur, de använder pinnar som mikrofoner och leker konsert. Vi har använt digitala verktyg till att skapa bilder med barnen och olika djur. Där har barnen fått möta lejon, tigrar, t-rex och drakar. Olika rollekar där barnen samtalar och utvecklar leken där och då med hjälp av sin fantasi och kreativitet. Den fria leken är något vi värdesätter och där får barnen tillgång att utveckla sin kreativitet och fantasi.

Barns inflytande

Vi tar tillvara barnens egna erfarenheter, behov och det de visar intresse för. Det gör vi genom att samtala i samlingsen, vara nyfikna och närvarande i leken. Där och då kan vi kontinuerligt utmana barnen utifrån deras intressen. Genom att samtala, lyssna och reflektera med barnen så kan vi utmana och skapa nya intressen för det enskilda barnen men också gruppen som helhet.

Yann, Åsa Ana (t.o.m. mars), Nejla fr.o.m. april

Verksamhetsberättelse Äventyrarna Dungen Ht 20/Vt 21

Äventyrarna var från början av höstterminen 20 barn och under perioden oktober? till april 21 barn och därefter 20 barn igen. Två barn har slutat p.g.a. flytt och fyra barn har överinskolats från Utforskarna. Förutom att under läsårets månader fokusera på olika läroplansmål har vi också haft ett genomgående projekt kallat "Rymden" samt Grön Flagg-temat "Klimat och Energi".

Självständighet och Identitet/Socialt samspel

Vi har gjort gruppstärkande lekar med Äventyrarna, ofta i samband med utflykterna. Exempelvis "Katten är lat och ligger och sover" och olika former av kull. Vi har också använt oss av den stora färgglada tygskärmen där man måste samarbeta i leken för att det ska fungera och tränat den viktiga turtagningen. När vi lagat mat i skogen har barnen fått delta och gjort uppgifter som att hacka grönsaker. En dag i Blåbärsskogen var speciell då barnen fick plocka blåbär till en sylt som vi kokade på Trangia-kök. Sylten åt vi till bananpannkakorna som stektes på Muurikka-hällen. I samband med samlingarna på morgonen pratade vi alltid om vilka barn som var närvarande respektive frånvarande och visade detta på en tavla där foton på barnen placerades ut, ett sätt att få alla att känna sig sedda och betydelsefulla. Vi har pratat om att olika länder har olika flaggor och att många på förskolan har ursprung i andra länder. På avdelningens väggar har vi satt upp massor med olika flaggor och på en världskarta har vi markerat med små flaggor de länder där någon på förskolan har någon anknytning. Barnen har fått utnyttja sitt medbestämmande och träna på att respektera andras åsikter när vi genomfört olika omröstningar i gruppen. Till exempel har vi ibland röstat om till vilken utflyktsskog vi ska gå. För att undvika att barnen faller för grupptricket genomfördes röstningen på "riktigt" sätt så att de fick lägga sin röst anonymt i ett kärl där man inte såg hur många röster det redan låg. På avdelningens vägg har vi gjort ett kompissträd där barnen satt upp sina handavtryck och fått uttrycka sin egen åsikt i en text om hur de tycker en bra kompis ska vara.

Motorisk förmåga / Matematik

Den finmotoriska förmågan har tränats i många sammanhang t.ex. vid av- och påklädning där många barn utvecklats mycket under läsåret. Att klara av dragkedjor är en stor utmaning! En populär sysselsättning har varit pyssel av olika slag. Att teckna och färglägga bilder har varit en uppgift där många av barnen fått utlopp för sin kreativitet och fantasi. Men också att bygga med framför allt Plus-plus har valts som en av de roligaste aktiviteterna av många barn i gruppen. Grovmotoriken har ständigt fått sin träning framför allt i samband med våra utflykter och promenaderna till och från skogen. Att ta sig fram på ojämnt underlag, gå repbanor, gunga i repgungor, klättra i träd och bygga kojor har gjort sitt till för att stimulera motoriken.

Vi har stoppat in matematiska övningar i det mesta vi gör vad gäller aktiviteter och rutiner på förskolan. Till exempel när vi räknar barnen vid samlingar och när vi går på utflykt. Hur många är närvarande och frånvarande? Hur många centimeter har barnen vuxit mellan oktober och juni? Detta kunde vi se när vi mätte deras längd på en centimeterskala uppsatt på väggen. Vår julkalender var en kalender där vi varje dag fick en ny matematikuppgift att lösa tillsammans. Till exempel hur många tomtar syns på bilden, hur måna sitter i granen? I skogen hade vi med oss en påse med matematikkort som barnen fick dra där det stod uppgifter som de kunde lösa två och två. Hämta fem tallkottar, leta upp tre stenar, vad är hälften av åtta, sortera 10 höstlöv efter färger osv.

Projekt: Rymden

Ett projekt som sträckt sig över hela läsåret har varit "Rymden". På förskolan ordnade vi ett speciellt rum som vi kallade Rymdrummet med självlysande stjärnor i taket och bilder av

planeter på väggarna. Barnen fascinerades av rymden och de lärde sig massor. Inte minst via de faktabaserade tecknade filmerna om rymdvarelsen Paxi som åkte omkring och utforskade universum blev mycket populära. När vi nu frågar barnen om vad planeterna i vårt solsystem heter, i vilken ordning de kommer från solen, hur många månar de har, om de är gasplaneter eller stenplaneter och om solen egentligen är en stjärna så vet nästan alla de rätta svaren! Av kartong byggde vi ett rymdskepp som barnen själva kunde åka iväg ut i rymden med, åtminstone i fantasin.

Grön Flagg: Klimat & Energi

Ett genomgående tema under läsåret har också varit "Klimat & Energi" som vi valde att jobba med inom Grön Flagg. På samlingarna plockade vi fram en analog låtsastermometer gjord av kartong och ett rött garn där vi kunde ställa in dagens utetemperatur och också lära oss om vad som händer med vatten vid noll och 100 grader och vad det är för speciellt med t.ex. 20 och 37 grader Celsius. Vi har på samlingar pratat och ritat om solens viktiga roll för nästan all energi vi använder. Att vi får värme av solen vet alla, men den kan också ge oss el från solceller. Solen ligger också bakom elen från vindkraftverk då solen ger oss vinden, lyfter vattnet till moln som ger regn och flöde till kraftverken i älvarna. Till och med oljan som bilarna använder kommer från växter och djur som en gång kunde leva tack vare solen. När vi besökte vattenfallet och satte en leksakssnurra i flödet såg vi hur den fick fart. På samma sätt kunde en snurrande rörelse på vår vevficklampa ge elenergi som blev till ljus i lampan. Vi såg att ett svart papper som sattes i solen blev varmare än ett vitt som reflekterar allt ljus. En solig dag i juni gick vi till fältet vid förskolan med en solballong, en flera meter lång påse av tunn svart plast, som när den fylldes med luft och solen fick skina på den började stiga uppåt! Solen värmdes upp luften i ballongen (svart absorberar värme) som blev varmare än omgivningen precis som i en luftballong och gjorde att den lyfte.

Digitalisering

När det blivit dags för ett barn att fylla år har det tillsammans med en pedagog fått göra ett digitalt kollage i iPaden. I appen Picolage fick de lägga till foton, figurer, bakgrunder och text och lära sig de kommandon som behövs för detta. För att till slut skriva ut bilden och visa upp den på sin födelsedag. På samma sätt har de lärt sig rita och måla med iPaden då de med fingrarna t.ex. lagt till färger på en bild. Ibland har barn också själva fått dokumentera någon aktivitet genom att använda kameran i iPaden. Inom projektet Rymden använde vi appen Google Earth för att visa på vår plats i universum genom att zooma ut från den bekanta Dungens gård tills vi såg jorden som ett snurrande grönt och blått jätteklot i den svarta rymden.

Språk/kommunikation

Varje barn fick i uppdrag att en dag hemifrån ta med sig sin favoritbok till förskolan. Vilken bok det var skulle hållas hemligt tills det var dags för presentation på samlingen efter lunch. Barnet fick då berätta för kamraterna bokens titel, författare, varför det var deras favoritbok och andra saker. En liten övning i retorik och att tala inför andra innan pedagogen läste boken för gruppen. Bokstäver har varit ständigt närvarande i barnens vardag inte minst när det gäller det egna namnet, att känna igen bokstäverna och kunna skriva det själv. De har blivit väl medvetna om alfabetet och vad det innebär att ta något i alfabetsordning t.ex. för att avgöra vems tur det är att hämta brödkorgen.

Naturvetenskap / Teknik

Utomhuspedagogiken har gett många tillfällen till att studera naturvetenskapliga fenomen, inte minst vad gäller årstidernas växlingar samt växter och djur som vi undersöker på våra utflykter. När vi hittade en avknipsad tulpan tog vi med den och kunde tydligt se hur ståndare och pistill såg ut och prata lite extra om pollen som de flesta kände igen som något som kan ge allergi. Vår inriktning på Klimat & Energi och Rymden under läsåret har

gett många kopplingar till naturvetenskap och teknik. Förutom detta har vi som vanligt haft ett starkt fokus på miljörelaterade frågor t.ex. när vi genomfört skräpplockardagar och gjort långtidsexperimentet med den nedgrävda plankan där vi ser att vissa sorters skräp återgår till naturen medan annat är helt opåverkat. Barnen har lärt sig hur en kompost fungerar och att vi kunde utnyttja resultatet när vi planterade fröer i mjölkförpackningar återanvända som krukor. Och att allt skräp kan materialåtervinnas fick barnen lära sig på miljöteatern i halkapåbananskalsskogen!

Bengt, susanna, Sandra och Ana

**TACK ALLA BARN, FÖRÄLDRAR OCH PEDAGOGER FÖR ETT TRYGGT
ROLIGT OCH LÄRORIKT ÅR 2019/2020!**